

VLAAMSE OVERHEID

Omgeving

[C – 2018/11306]

15 FEBRUARI 2018. — Ministerieel besluit houdende vaststelling van de maatregelen en de modaliteiten tot uitvoering van het natuurinrichtingsproject Vrieselhof en de toekenning van de ontheffing van de verbodsbepalingen die gelden in het Vlaams Ecologisch Netwerk

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 25, § 3, eerste lid, 2°, en artikel 47, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 44ter, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2007;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid, artikel 27, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 maart 2008;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 27 oktober 2017;

Gelet op het ministerieel besluit van 28 mei 2014 tot instelling van het natuurinrichtingsproject Vrieselhof;

Gelet op het advies van het natuurinrichtingsprojectcomité, gegeven op 25 augustus 2017;

Gelet op het advies van de inspectie van financiën, gegeven op 22 november 2017;

Overwegende dat het natuurinrichtingsproject Vrieselhof wordt uitgevoerd via de verkorte procedure, vermeld in artikel 44 en volgende van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

Overwegende dat het projectrapport een voorstel bevat van binnen het natuurinrichtingsproject Vrieselhof te nemen maatregelen en na te leven uitvoeringsmodaliteiten;

Overwegende dat het natuurinrichtingsproject Vrieselhof een optimale inrichting beoogt van het projectgebied met het oog op het behoud en het herstel van een (semi-)natuurlijk vallei-ecosysteem (voedselarme graslanden en elzenbroekbossen);

Overwegende dat het natuurinrichtingsproject Vrieselhof gelegen is in de speciale beschermingszone "Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen" (BE2100017-1), aangeduid in uitvoering van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna; dat door de uitvoering van de voorziene maatregelen de nodige instandhoudingsmaatregelen worden genomen om verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu alsook om elke betekenisvolle verstoring van de beschermde soorten en habitats in deze speciale beschermingszone tegen te gaan;

Overwegende dat de voorziene natuurinrichtingsmaatregelen gericht zijn op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van onder andere de aanwezige populatie Geel schorpioenmos, heischraal grasland/blauwgrasland (6410 en 6230), dotterbloemgrasland (rbbhc), elzenbroekbos (91E0), de habitats van verschillende vleermuissoorten (verblijfplaats en jachtgebied) en de habitats van de Kleine moderkruiper en de Rivierdonderpad;

Overwegende dat de voorgestelde natuurinrichtingsmaatregelen uitvoering geven aan maatregelen opgenomen in het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Poort Vrieselhof – Fort van Oelegem' te Ranst en Schilde en aan het geïntegreerd Natuur- en erfgoedbeheerplan Vrieselhof;

Overwegende dat voor het herstel van de biotische en faunistische waarden van een goed ontwikkeld en functionerend (semi-)natuurlijk vallei-ecosysteem voornamelijk ingrepen in de abiotische condities noodzakelijk zijn;

Overwegende dat de voorziene abiotische ingrepen zorgen voor goede standplaatscondities voor beekdal-begeleidende graslanden en elzenbroekbossen;

Overwegende dat het gebied te lijden heeft onder negatieve beïnvloeding van sulfaatrijk grondwater afkomstig van hoger gelegen landbouwgrond op het blauwgraslandrelict, negatieve beïnvloeding van eutroof landbouwwater via grachten langsheen het blauwgrasland, overstroming met eutroof water vanuit het Schijn, ophoging van de gronden in de vallei van het Groot Schijn, versnippering van open, schrale heide- en graslandvegetaties en verzuring van bestaande alluviale bossen ten westen van Fort van Oelegem;

Overwegende dat de voorziene natuurinrichtingsmaatregelen gericht zijn op het verhelpen van de vastgestelde knelpunten, het realiseren van de in het natuur- en erfgoedbeheerplan vooropgestelde natuurstreefbeelden, op het verbeteren van de ongunstige staat van instandhouding en op het bevorderen van de biologische diversiteit;

Overwegende dat de voorgestelde natuurinrichtingsmaatregelen eveneens de sociaal-maatschappelijke waarde van het gebied verhogen door het verbeteren van de recreatieve infrastructuur, door het verhogen van de visuele aantrekkelijkheid en door het verhogen van de mogelijke waterbergingscapaciteit van de vallei;

Overwegende dat bepaalde maatregelen die voorzien zijn in het inrichtingsproject Vrieselhof overeenkomstig artikel 25, § 3, eerste lid, 2° van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu verboden zijn in het Vlaams Ecologisch Netwerk (hierna VEN te noemen); dat de Vlaamse minister bevoegd voor het natuurbehoud en de landinrichting een algemene ontheffing kan geven voor maatregelen die verboden zijn in het VEN;

Overwegende dat het projectrapport werd opgemaakt door het Agentschap voor Natuur en Bos; dat de elementen tot de aanvraag tot algemene ontheffing werden geïntegreerd in het projectrapport; dat het projectrapport de vereiste elementen bevat zoals bepaald in artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbehoud;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos oordeelde dat de activiteit geen onvermijdbare en onherstelbare schade veroorzaakt aangezien uit de omschrijving in het projectrapport van de visie en de realisatie van de voorgestelde natuurinrichtingsmaatregelen en hun impact blijkt dat het natuurinrichtingsproject juist gericht is op het behoud en herstel van de natuurwaarden; dat deze beoordeling van het Agentschap voor Natuur en Bos wordt gevolgd;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos oordeelde dat de activiteit voldoet aan de geldende code van goede natuurpraktijk; dat deze beoordeling van het Agentschap voor Natuur en Bos wordt gevolgd;

Overwegende dat de bijlage "Watertoets - Natuurinrichtingsproject Vrieselhof" uit het projectrapport een beschrijving en beoordeling van de effecten van de voorziene natuurinrichtingsmaatregelen op het watersysteem en een toetsing aan de relevante doelstellingen en beginselen, vermeld in artikel 5, 6 en 7 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid bevat;

Overwegende dat hieruit blijkt dat er geen schadelijke effecten verwacht worden op het watersysteem; dat bovendien de voorziene natuurinrichtingsmaatregelen bijdragen tot de relevante doelstellingen en beginselen uit het vornoemde decreet van 18 juli 2003 en een positieve impact hebben op het watersysteem,

Besluit :

Artikel 1. Overeenkomstig artikel 44ter van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Vegetatiebesluit te noemen, worden voor het natuurinrichtingsproject Vrieselhof de volgende maatregelen vastgesteld:

- 1° infrastructuur- en kavelwerken;
- 2° aanpassing van de wegen en van het wegenpatroon;
- 3° waterhuishoudingswerken zoals onder meer peilwijzigingen, wijziging van de structuurkenmerken van de waterlopen, aanpassen van het afwateringspatroon en aanpassing van de watertoevoer en -afvoer;
- 4° grondwerken zoals onder meer reliëfwijziging en afgraving.

Art. 2. Overeenkomstig artikel 44ter van het Vegetatiebesluit worden voor het natuurinrichtingsproject Vrieselhof de volgende modaliteiten tot uitvoering vastgesteld:

- 1° infrastructuur- en kavelwerken, waaronder dient verstaan te worden:
 - a) inrichten van de zolderkamer van het kasteel in functie van vleermuizen;
 - b) uitbreiden van het bos in het noordwesten van het projectgebied aansluitend bij het elzenbroekbos;
 - c) aanplanten van de houtkant als groenscherm in het noorden van het projectgebied;
 - d) creëren van bos-mantel-zoomvegetatie aan de rand van het weiland ten westen van het kasteel;
 - e) creëren van ecologische corridor (halfopen habitat) tussen de kasteelvijver en Schijnvallei;
 - f) uitbreiden van de heide ten noorden van de kasteelvijver;
 - g) herstellen van de dreef ten oosten van het kasteel;
 - h) beschermen van de beuken tegen zonnebrand ten westen van het kasteel;
 - i) plaatsen van draadafsluiting met poorten (Schijnvallei en glacis);
 - j) plaatsen van elektrische draadafsluiting rond het weiland ten westen van het kasteel;
- 2° aanpassing van wegen en van het wegenpatroon, waaronder dient verstaan te worden in dit besluit:
 - a) plaatsen van de beheerbrug over het Schijn;
 - b) plaatsen van de voetgangersbrug over het Schijn;
 - c) aanleggen van het knuppelpad tegenover de ingang van het fort tot aan het Diep;
 - d) verlengen van de dreef/recreatieve as ten oosten van het kasteel;
 - e) optimaliseren/opwaarderen van de recreatieve fietsverbinding tussen de nieuwe parking en de Antitankgracht;
 - f) plaatsen van de afsluitpaaltjes (om gemotoriseerd verkeer te weren, ter hoogte van het glacis en het Staltheater);
 - g) heraanleggen van het bestaand recreatief pad langs de Rosse beek en lokaal herstel van het pad langs de fortvijver;
 - h) heraanleggen van de beheerweg langs het Schijn (noordoever);
 - i) heraanleggen van het recreatief pad/de beheerweg (noordoever Schijn en naar het glacis);
 - j) verplaatsen van de toegang tot het perceel langs Knodbaan;
- 3° waterhuishoudingswerken, waaronder dient verstaan te worden in dit besluit:
 - a) aanleg van de nieuwe gracht ten westen van het Langerandbos;
 - b) gedeeltelijk dempen van de grachtjes nabij de verlegging gracht;
 - c) plaatsen van de overloopconstructies aan het Schijn en aan de Heidebeek;
 - d) aanleggen van de zandvang en winterbedding (zuidoever) langs het Schijn;
 - e) ruimen van de Rosse beek;
 - f) ontslibben van de bomkrater aan het nieuwe knuppelpad;
- 4° grondwerken, waaronder dient verstaan te worden in dit besluit:
 - a) afgraven van het opgehoogd perceel ten zuiden van het Schijn (oostelijk deel) in functie van de uitbreiding van het areaal Geel schorpioenmos;
 - b) afgraven van het opgehoogd perceel ten zuiden van het Schijn (westelijk en zuidelijk deel) in functie van de uitbreiding van het elzenbroekbos en waterberging;
 - c) zeer beperkt afgraven van het rabat 4 (ten noorden van het Schijn);
 - d) aanleggen van de twee nieuwe poelen (in het westen en noorden van het projectgebied);

e) opbreken van de huidige parking en inrichten als weiland.

Art. 3. Voor de maatregelen en de modaliteiten tot uitvoering van het natuurinrichtingsproject Vrieselhof, vermeld in artikel 1 en 2 wordt een algemene ontheffing gegeven overeenkomstig artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid.

Art. 4. De maatregelen en de modaliteiten tot uitvoering van het natuurinrichtingsproject Vrieselhof, vermeld in artikel 1 en 2, zijn verenigbaar met het watersysteem en met de relevante doelstellingen en beginselen, vermeld in artikel 5, 6 en 7 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid.

Brussel, 15 februari 2018.

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
J. SCHAUVLIEGE
